

Faktoring sözleşmesinden kaynaklanan işlemlerin yerine getirilmesi amacıyla düzenlenen borç tasfiye sözleşmesi ve ibranamenin harç ve damga vergisine tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	97895701-140[38-2014/172]-81217
Tarih	15.09.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 97895701-140[38-2014/172]-81217

15/09/2015

Konu : Faktoring sözleşmesinden kaynaklanan işlemlerin yerine getirilmesi amacıyla düzenlenen borç tasfiye sözleşmesi ve ibranamenin harç ve damga vergisine tabi olup olmadığı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, ... Faktoring A.Ş. ile ... San. ve Tic. A.Ş. arasında geçmişte faktoring sözleşmesi imzalandığı, sözleşme hükümlerinin zamanında yerine getirilememesi nedeniyle ... San. ve Tic. A.Ş. hakkında yasal takibatın yapıldığı, ancak daha sonra taraflar arasında faktoring sözleşmesinin işlemlerine ve ihtarlara dayalı alacakların ödenmesi ve ibrası

için "Borç Tasfiye Sözleşmesi ve İbraname" başlıklı kağıdın imzalanacağı belirtilerek söz konusu kağıdın damga vergisi ve harçtan istisna olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga vergisi Kanununun 1 inci maddesinde bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisi mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 6 ncı maddesinde, bir kâğıtta birbirinden tamamen ayrı birden fazla akit ve işlem bulunduğu takdirde bunların her birinden ayrı ayrı vergi alınacağı, bir kâğıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları takdirde damga vergisinin, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit veya işlem üzerinden alınacağı; 9 uncu maddesinde ise bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin nispi damga vergisine tabi olduğu; (2) sayılı tablonun "IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasında, faktoring şirketlerinin müşterileriyle yaptıkları faktoring sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin olarak düzenlenen diğer kâğıtların damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinde, noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifiede yazılı olanları noter harçlarına tabi olacağı ve pey akçesi, zamanı rücu, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir akdin müeyyidesi kabilinden olan taahhütlerden, başlı başına bir akde konu olmadıkça harç alınmayacağı, 41 inci maddesinde, noter harçlarının (2) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınacağı; 42 nci maddesinin ikinci fıkrasında da, menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kâğıtlarda değer gösterilmesinin mecburi olduğu hükme bağlanmıştır.

Kanuna bağlı (2) sayılı tarifenin I/1 maddesinde ise, muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtlardan beher imza için binde 1,13 nispi harç alınacağı, bütün imzalar için bu suretle alınacak harcın toplam miktarının (52,40 TL) den az, (26.891,50 TL) den çok olamayacağı açıklanmıştır.

492 sayılı Kanunun 38 inci maddesi hükmü gereğince, cezai şart gibi aktin müeyyidesi kabilinden olan taahhütlerden, başlı başına bir akde konu olmadıkça harç alınmayacağına ilişkin hüküm çerçevesinde, sözleşmede yer alan cezai şarta ilişkin düzenlemenin harç uygulamasına tesiri olamayacaktır.

Diğer taraftan, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring Ve Finansman Şirketleri Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanunun amacının; finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu; 38 inci maddesinde, faktoring sözleşmesinin; mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilebilen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir almak suretiyle, faktoring şirketinin müşterisine sağladığı tahsilat, borçlu ve müşteri hesaplarının tutulmasının yanı sıra finansman veya faktoring garantisi fonksiyonlarından herhangi birini ya da tümünü içeren sözleşme olduğu hükme bağlanmıştır.

Özelge talep formunuz eki "Borç Tasfiye Sözleşmesi ve İbraname" başlıklı sözleşmenin incelenmesinden, söz konusu sözleşmenin ... San. ve Tic A.Ş. (Borçlu) ile ... Factoring A.Ş. (Alacaklı) arasında bu sözleşmeden önce düzenlenmiş olan faktoring sözleşmelerine, işlemlerine ve ihtarlara dayalı alacakların ödenmesi ve ibrası için ve bu sözleşmeye taraf olan borçlu ... ile alacaklı arasında ve aynı zamanda üçüncü şahıs konumundaki şahıs ve şirketler ile alacaklı arasında, geçmiş dönemde imzalanmış olan herhangi bir sözleşme var ise bu sözleşmenin ya da sözleşmelerin de 3 üncü maddede belirtilen ödemenin yapılması ile birlikte tamamiyle tüm sonuçlarıyla ortadan kalkmasına ilişkin olarak düzenlendiği; 6 ncı maddesinde ise alacaklının sözleşme kapsamında kendisine düşen edimlerden herhangi birini süresinde tam ve eksiksiz olarak yerine getirmediği takdirde, sözleşmenin 3 üncü maddesinde ödenmesi kararlaştırılan tutarın 3 mislinin T.T.K. 22 nci maddesi uyarınca alacaklı tarafından borçlu ...'nin talebi üzerine ödemeyi yapana (TMSF veya ...) cezai şart bedeli olarak ödeneceği anlaşılmıştır.

Buna göre, özelge talep formu eki "Borç Tasfiye Sözleşmesi ve İbraname" başlıklı sözleşmenin daha önce ... San. ve Tic A.Ş. (Borçlu) ile ... Factoring A.Ş. (Alacaklı) arasında düzenlenmiş faktoring sözleşmelerinden olan alacakların tasfiye edilmesi yanında faktoring sözleşmeleri harici yasal takibe konu edilmiş veya edilmemiş her türlü borcun tasfiyesini kapsadığı anlaşılmış olup, Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun IV/20 fıkrası uyarınca damga vergisinden istisna tutulmasına imkan bulunmamaktadır. Ayrıca gerek 6361 sayılı Kanunda gerekse 492 sayılı Harçlar Kanununda, faktoring

şirketlerinin noter harcından muaf tutulacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığı da dikkate alındığında, söz konusu sözleşmenin 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca ihtiva ettiği en yüksek vergi alınmasının gerektiren tutar olan cezai şart bedeli üzerinden nispi damga vergisine ve sözleşmeye konu edilen borç miktarı üzerinden nispi harca tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026